

IKÄIHMISTEN PALVELUT

Kotihoito ja kotona asumista tukevat palvelut

Ympärivuorokautinen palveluasuminen ja kuntouttava lyhytaikaisasuminen

LHS = yksikön lääkehoitosuunnitelman mukaisesti

*Oppiortin kurssit

Ammattinimike/ työtehtävä	LOP			PKV		IV			KIPU 1			KIPU 2			miniLOP			Rokotus		GER 1	GER 2	PSYK 1 perusteet	PSYK 2 teoria + laskut	ABO (verensiirrot)		Varfariini (Marevan) annosmäärityslupa		
	teoria	laskut	näytöt	teoria	näytöt	teoria	laskut	näytöt	teoria	teoria	näytöt	teoria	teoria	näytöt	teoria	laskut	näytöt	teoria	näytöt	teoria	teoria			teoria	näytöt	teoria*	laskut*	näytöt
Sairaanhoitaja, terveydenhoitaja	x	x	x	x	x	LHS (1)	LHS (1)	LHS (1)	x	LHS (2)	LHS (2)							LHS (3)	LHS (3)	x	x	LHS		LHS	LHS	LHS (6)	LHS (6)	LHS (6)
Nimikesuojatut lähi- ja perushoitaja, kodinhoitaja	x	x	x	x	x			LHS (4)	x											x	x							
Sosionomi, geronomi (lähihoitajan lääkehoidon osaamisvaatimuksia vastaava lääkehoidon koulutus)*	x	x	x	x	x				x											x	x							
Sosiaali- ja terveysalan tutkinnon suorittanut, jolla on lääkehoidon opintoja muttei lähihoitajan osaamis-tasoa vastaavaa lääkehoidon koulutusta (esim. sosionomi, fysioterapeutti)**	x	x	x	x	x				x											x	x							
Perhehoitaja (toimeksiantosuhteinen)														x (5)	x (5)	x (5)												
Muut kuin sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset, joiden työtehtävissä lääkehoidon toteuttaminen välttämätöntä, esim. hoiva-avustajat poikkeustilanteissa (poikkeustilanne määritetään palvelualueen ja yksikön lääkehoitosuunnitelmassa)														x (7)														

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilö, joka toimii esimerkiksi muistihoitajan/-koordinaattorin nimikkellä, tekee pohjatutkinnon mukaiset ja yksikön lääkehoitosuunnitelmassa kuvatut lääkelupasuuritukset.

*Vähintään lähihoitajan osaamisvaatimuksia vastaava lääkehoidon koulutus joko tutkinnon tai tutkinnon + lisäkoulutuksen ja käytännön harjoittelun kautta. Esihenkilön arvion mukaan mahdollisuus saada oikeus jakaa luonnollista tietä annettavia lääkkeitä.

PKV- ja N-lääkehoitoon osallistuminen edellyttää erillistä lisäkoulutusta.

Lääkehoidon lisäkoulutuksena esimerkiksi seuraava kokonaisuus:

- XAMK:n Toteuta lääkehoitoa turvallisesti -verkkokurssi (5 op)
- Oppiortin verkkokurssi "Duodecim Lääketietokanta osana päivittäistä työtä"
- Ihonalainen pistotekniikka (THL:n video): <https://thl.fi/aiheet/infektiotaudit-ja-rokotukset/tietoa-rokotuksista/rokottamisen-vaiheet/rokotustekniikat/ihonalainen-pistotekniikka>
- Injektion antaminen ihon alle (s.c. -eli subkutaaninen injektio) (Duodecim): <https://www.terveysportti.fi/apps/dtk/shk/article/lht00002?toc=1121477>

**Lääkehoidon opinnot (väh. 4 op) tutkinnossa mahdollistaa valmiiksi jaettujen lääkkeiden antamisen luonnollista tietä. Mikäli lääkehoidon opintoja on tätä vähemmän (2 op), täydennetään osaamista

Oppiortin koulutuskokonaisuudella "Turvallisen lääkehoidon ABC hoitohenkilökunnalle".

Esihenkilön harkinnan mukaan voi antaa valmiiksi jaetun PKV- tai N-lääkkeen ohjatusti. Edellyttää asiakaskohtaista perehdytystä ja PKV-tenttiä.

Lääkehoidon lupa on asiakas-, potilas- tai antoreittikohtainen. Ei voi itsenäisesti vastata asiakkaan lääkehoidosta.

Suonensisäisen lääke- ja nestehoidon perehdytysmateriaalina tarvittaessa Oppiortin kurssit: Keskuslaskimokatetrin (CVK) laitto ja käyttö, Laskimokatetrien käyttö, IV-antibiottihoito kotisairaanhoidossa

Niiden ammattiryhmien, joilla PKV- ja N-lääkehoitoon osallistuminen on määritelty vaativaksi lääkehoidoksi, em. lääkehoitoihin osallistuminen edellyttää LOVen PKV-osion lisäksi seuraavien Oppiortin kurssien läpikäymistä: PKV-lääkkeet ja huumausaineet, Kivun hoito

(1) IV-teorian ja laskut suorittavat sairaanhoitaja, terveydenhoitaja ja kätlöl niissä asumispalveluiden ja kotihoidon yksiköissä, joissa suonensisäistä neste- ja lääkehoitoa voidaan toteuttaa. Jos yksikössä ei toteuteta suonensisäistä neste- tai lääkehoitoa, ei näyttöjä anneta.

(2) Yksiköt, joissa mahdollista toteuttaa kippupumpuhoitoja. Edellyttää erillistä koulutusta ja perehdytystä.

(3) Rokottamisen teoria- ja käytännön osaaminen varmistetaan (LOVe ROK-tentti ja näytöt), mikäli rokottaminen kuuluu työtehtäviin. Uudessa rokotusluvuissa edellytyksenä rokotuskoulutus joko osana tutkintoa tai lisäkoulutuksena.

Uusia rokotuslupia myönnettäessä esihenkilön tulee varmistaa tutkintoon kuuluneet rokottamisen teoriapinnat. Kokeneilta rokottajilta ei vaadita lisäkoulutusta, mikäli kyseessä on rokotusluvan uusiminen.

(4) Lääkkeettömän infuusionesteiden vaihtaminen, i.v.-kanyylin sulkeminen infuusionesteellä

(5) MiniLOP:n lisäksi kivunhoidon ja PKV-lääkkeiden opintopolut. Lisäksi lääkehoidon koulutusta valmennuksessa. Lääkelupa on asiakaskohtainen. Mikäli työntekijällä on sotealan pohjatutkinto, suositellaan suorittamaan tutkinnon mukainen lääkehoidon osaamisen varmistaminen.

Lääkehoitoa toteutetaan yhteistyössä kotihoidon kanssa.

(6) Varfariinin annosmäärityksiin osallistuvat lääkehoitosuunnitelman mukaan. Oppiortista suoritetaan verkkokurssit "Varfariinihoidon toteutus" (40 min) sekä "Varfariinihoidon laskuhoito" (20 min).

(7) Lääkehoitoon kouluttamattomat ei-sote-ammattihenkilöt eivät lähtökohtaisesti osallistu lääkehoidon toteuttamiseen. Jos esihenkilö kuitenkin arvioi, että yksikön toiminnan kannalta lääkehoitoon kouluttamattoman

täysi-ikäisen ei-sote-ammattihenkilön (esim. hoiva-avustajan) osallistuminen lääkehoitoon poikkeustilanteissa olisi välttämätöntä (huomioiden työntekijän suostumuksen), työntekijä voi osallistua lääkehoitoon toteuttamiseen seuraavin erikseen määritelyin edellytyksin ja rajoittein:

- Räättälöity lääkehoidon lisäkoulutus (Sedu) tai XAMK:n Toteuta lääkehoitoa turvallisesti (5 op)
- Vähimmäisvaatimuksena MiniLOP/minilAS -suoritukset teoriaosaamisen varmistamiseen (hyväksytty suoritus) sekä käytännön osaamisen näytöt (hyväksytty suoritus), asiakaskohtainen perehdytys
- Riittävä, laadukas perehdytys lääkehoitoon yksikössä
- Asiakas- tai lääkekohtainen lupa valmiiksi jaettujen luonnollista tietä annettavien lääkkeiden antamiseen
- Hoiva-avustaja ei voi antaa huumausainelääkkeitä eikä pääasiassa keskushermostoon vaikuttavia lääkkeitä
- Käytäntö kuvataan palvelualueen tai sen toiminnallisen kokonaisuuden ja yksikön lääkehoitosuunnitelmassa. Poikkeustilanne tarkoittaa tilannetta, jossa työvuoroon ei ole mahdollista saada lääkehoitoon koulutettua sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilöä.